

ciæ in Reblatha, in oculis eius: & omnes nobiles Iuda occidit rex Babylonis.

7. Oculos quoque Sedecia eruit: & vinxit eum compedibus ut duceretur in Babylonem.

8. Domum quoque regis, & domum vulgi succenderunt Chaldaei igni, & murum Ierusalem subverterunt.

9. Et reliquias populi, qui remanserant in civitate, & perfugas, qui transfugerant ad eum, & superfluos vulgi, qui remanserant, transtulit Nabuzardan magister militum in Babylonem.

10. Et de plebe pauperum, qui nihil penitus habebant, dimisit Nabuzardan magister militum in Terra Iuda: & dedit eis vineas, & cisternas in die illa.

11. Præceperat autem Nabuchodonosor rex Babylonis de Ieremia Nabuzardan magistro militum, dicens:

12. Tolle illum, & pone super eum oculos tuos, nihilque ei mali facias: sed, ut voluerit, sic facias ei.

13. Misit ergo Nabuzardan princeps militiæ, & Nabuzezban, & Rabfars, & Neregel, & Serefer, & Rebmag, & omnes optimates regis Babylonis,

14. miserunt, & tulerunt Ieremiam de vestibulo carceris, & tradiderunt eum Godoliae filio Ahicam filij Saphan ut intraret in domum, & habitaret in populo.

15. Ad Ieremiam autem factus fuerat sermo Domini cum clausus esset in vestibulo carceris, dicens:

16. Vade, & dic Abdemelech Æthiopi, dicens: Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce ego inducam sermones meos super civitatem hanc in malum, & non in bonum: & erunt in conspectu tuo in die illa.

17. Et liberabo te in die illa, ait Dominus: & non tradéris in manus virorum, quos tu formidas.

18. Sed eruens liberabo te, & gladio non cades: sed erit tibi anima tua in salutem, quia in me habuisti fiduciam, ait Dominus.

CAPUT XL.

Ieremia permittitur liberè habitare ubicumque voluerit; qui unà cum dispersis Iudæis venit ad Godoliam præfectum reliquias Iudæorum; qui Godolias audire noluit Iohanan monentem ipsum de Ismahel intentante ei mortem.

Anno M. 3416.

1. Sermo, qui factus est ad Ieremiam à Domino, postquam dimissus est

à Nabuzardan magistro militiæ de Rama, quando tulit eum vinctum catenis in medio omnium, qui migrabant de Ierusalem & Iuda, & ducebantur in Babylonem.

2. Tollens ergo princeps militiæ Ieremiam, dixit ad eum: Dominus Deus tuus locutus est malum hoc super locum istum,

3. & adduxit: & fecit Dominus sicut locutus est, quia peccastis Domino, & non audistis vocem eius, & factus est vobis sermo hic.

4. Nunc ergo ecce solvi te hodie de catenis, quæ sunt in manibus tuis: si placet tibi ut venias mecum in Babylonem, veni: & ponam oculos meos super te: si autem displicet tibi venire mecum in Babylonem, réside: ecce omnis terra in conspectu tuo est: quod elegeris, & quò placuerit tibi ut vadas, illuc perge.

5. Et mecum noli venire: sed habita apud Godoliam filium Ahicam filij Saphan, quem præposuit rex Babylonis civitatibus Iuda: habita ergo cum eo in medio populi: vel quocumque placuerit tibi ut vadas, vade. Dedit quoque ei magister militiæ cibaria, & munuscula, & dimisit eum.

6. Venit autem Ieremias ad Godoliam filium Ahicam in Maspaph, & habitavit cum eo in medio populi, qui relictus fuerat in terra.

7. Cùmque audissent omnes principes exercitûs, qui dispersi fuerant per regiones, ipsi & socii eorum, quòd præfecisset rex Babylonis Godoliam filium Ahicam terræ, & quòd commendasset ei viros, & mulieres, & parvulos, & de pauperibus terræ, qui non fuerant translati in Babylonem.

8. Venerunt ad Godoliam in Maspaph: & Ismahel filius Nathaniae, & Iohanan, & Ionathan filij Caree, & Sareas filius Thanehumeth, & filij Ophi, qui erant de Netophathi, & Iezonias filius Maachathi, ipsi & viri eorum.

9. * Et iuravit eis Godolias filius Ahicam filij Saphan, & comitibus eorum, dicens: Nolite timere servire Chaldæis, habitate in terra, & servite regi Babylonis, & bene erit vobis.

10. Ecce ego habito in Maspaph ut respondeam præcepto Chaldæorum, qui mittuntur ad nos: vos autem colligite vindemiam, & messem, & oleum, & condite in vasis vestris, & manete in urbibus vestris, quas tenetis.

11. Sed & omnes Iudæi, qui erant in Moab,

Moab, & in filiis Ammon, & in Idumæa, & in universis regionibus, audito quòd dedisset rex Babylonis reliquias in Iudæa, & quòd præposuisset super eos Godoliam filium Ahicam filij Saphan:

12. reversi sunt, inquam, omnes Iudæi de universis locis, ad quæ profugerant, & venerunt in terram Iuda ad Godoliam in Maspaph: & collegerunt vinum, & messem multam nimis.

13. Iohanan autem filius Caree, & omnes principes exercitûs, qui dispersi fuerant in regionibus, venerunt ad Godoliam in Maspaph.

14. Et dixerunt ei: Scito quòd Baalis rex filiorum Ammon misit Ismahel filium Nathaniae percutere animam tuam. Et non creditis eis Godolias filius Ahicam.

15. Iohanan autem filius Caree dixit ad Godoliam seorsum in Maspaph, loquens: Ibo, & percutiam Ismahel filium Nathaniae nullo sciente, ne interficiat animam tuam, & dissipentur omnes Iudæi, qui congregati sunt ad te, & peribunt reliquias Iuda.

16. Et ait Godolias filius Ahicam ad Iohanan filium Caree: Noli facere verbum hoc: falsum enim tu loqueris de Ismahel.

CAPUT XLI.

Ismahel dolo occidit Godoliam præfectum, cum Iudæis & Chaldæis qui cum eo erant in Maspaph; aliosque octoginta interimens, pepercit decem qui se thesauros habere dicebant: ac tandem veritus Iohanan ac principes bellatorum, fugit cum octo viris, liberato populo quem ceperat captivum: omnes autem qui reliqui sunt, statuunt fugere in Ægyptum à facie Chaldæorum.

Anno M. 3417. inchoante. Ant. Chr. 587.

1. ET factum est in mense septimo, venit Ismahel filius Nathaniae, filij Elisama de semine regali, & optimates regis, & decem viri cum eo, ad Godoliam filium Ahicam in Maspaph: & comederunt ibi panes simul in Maspaph.

2. Surrexit autem Ismahel filius Nathaniae, & decem viri, qui cum eo erant, & percusserunt Godoliam filium Ahicam filij Saphan gladio, & interfecerunt eum, quem præfecerat rex Babylonis terræ.

3. Omnes quoque Iudæos, qui erant cum Godolia in Maspaph, & Chaldæos, qui reperti sunt ibi, & viros bellatores percussit Ismahel.

4. Secundo autem die postquam occiderat Godoliam, nullo adhuc sciente,

5. venerunt viri de Sichem, & de Silo, & de Samaria octoginta viri: rasi barbæ, & scissis vestibus, & squallentes: & munerata, & thus habebant in manu, ut offerrent in domo Domini.

6. Egressus ergo Ismahel filius Nathaniae in occursum eorum de Maspaph, incedens & plorans ibat: cùm autem occurrisset eis, dixit ad eos: Venite ad Godoliam filium Ahicam.

7. Qui cùm venissent ad medium civitatis, interfecit eos Ismahel filius Nathaniae circa medium lacus, ipse & viri, qui erant cum eo.

8. Decem autem viri reperti sunt inter eos, qui dixerunt ad Ismahel: Noli occidere nos: quia habemus thesauros in agro, frumenti, & hordei, & olei, & mellis. & cessavit: & non interfecit eos cum fratribus suis.

9. Lacus autem, in quem proiecerat Ismahel omnia cadavera virorum, quos percussit propter Godoliam, ipse est, quem fecit rex Asa propter Baasa regem Israël: ipsum replevit Ismahel filius Nathaniae occisis.

10. Et captivas duxit Ismahel omnes reliquias populi, qui erant in Maspaph: filias regis, & universum populum, qui remanserant in Maspaph: quos commendaverat Nabuzardan princeps militiæ Godoliae filio Ahicam. Et cepit eos Ismahel filius Nathaniae, & abiit ut transfret ad filios Ammon.

11. Audivit autem Iohanan filius Caree, & omnes principes bellatorum, qui erant cum eo, omne malum, quod fecerat Ismahel filius Nathaniae.

12. Et assumptis universis viris, profecti sunt ut bellarent adversum Ismahel filium Nathaniae, & invenerunt eum ad aquas multas, quæ sunt in Gabaon.

13. Cùmque vidisset omnis populus, qui erat cum Ismahel, Iohanan filium Caree, & universos principes bellatorum, qui erant cum eo, lætati sunt.

14. Et reversus est omnis populus, quem ceperat Ismahel, in Maspaph: reversusque abiit ad Iohanan filium Caree.

15. Ismahel autem filius Nathaniae fugit cum octo viris à facie Iohanan, & abiit ad filios Ammon.

16. Tulit ergo Iohanan filius Caree, & omnes principes bellatorum, qui erant cum eo, universas reliquias vulgi, quas

reducerat ab Iſmahel filio Nathaniae de Maſphath, poſtquam percussit Godoliam filium Ahicam: fortes viros ad praelium, & mulieres, & pueros, & eunuchos, quos reducerat de Gabaon.

17. Et abierunt, & federunt peregrinantes in Chamaam, quae est iuxta Bethlehem, ut pergerent, & introirent Aegyptum

18. à facie Chaldaeorum: timebant enim eos, quia percusserat Iſmahel filius Nathaniae Godoliam filium Ahicam, quem praeposuerat rex Babylonis in Terra Iuda.

CAPUT XLII.

Missus Ieremias ad orandum ac consulendum Dominum pro reliquiis Iudaeorum, respondet ipsos fore salvos si in Iudaea maneat: si autem in Aegyptum fugiant, dicit eos omnes gladio, fame, & peste morituros.

TEMPORE BELLI.

Eodem ann. 3417. Ant. Chr. 587.

1. **E**T accesserunt omnes principes bellatorum, & Iohanam filius Caree, & Iezonias filius Oſaiæ, & reliquum vulgus à parvo usque ad magnum:

2. Dixeruntque ad Ieremiam prophetam: Cadat oratio nostra in conspectu tuo: & ora pro nobis ad Dominum Deum tuum pro universis reliquiis istis, quia derelicti sumus pauci de pluribus, sicut oculi tui nos intuentur:

3. Et annunciet nobis Dominus Deus tuus viam, per quam pergamus, & verbum, quod faciamus.

4. Dixit autem ad eos Ieremias propheta: Audivi: ecce ego oro ad Dominum Deum vestrum secundum verba vestra. omne verbum, quodcumque responderit mihi, indicabo vobis: nec celabo vos quidquam.

5. Et illi dixerunt ad Ieremiam: Sit Dominus inter nos testis veritatis & fidei, si non iuxta omne verbum, in quo miserit te Dominus Deus tuus ad nos, sic faciemus.

6. Sive bonum est, sive malum, voci Domini Dei nostri, ad quem mittimus te, obediemus. ut benè sit nobis cum audierimus vocem Domini Dei nostri.

7. Cum autem completi essent decem dies, factum est verbum Domini ad Ieremiam.

8. Vocavitque Iohanam filium Caree, & omnes principes bellatorum, qui erant cum eo, & universum populum à minimo usque ad magnum.

9. Et dixit ad eos: Hæc dicit Dominus Deus Israël, ad quem misistis me, ut pro-

sternerem preces vestras in conspectu eius: 10. Si quiescentes manseritis in terra hac, ædificabo vos, & non destruant; plantabo, & non evellam: iam enim placatus sum super malo quod feci vobis.

11. Nolite timere à facie regis Babylonis, quem vos pavidi formidatis: nolite metùere eum, dicit Dominus: quia vobiscum sum ego, ut salvos vos faciam, & eruiam de manu eius.

12. Et dabo vobis misericordias, & miserabor vestri, & habitare vos faciam in terra vestra.

13. Si autem dixeritis vos: Non habitabimus in terra ista, nec audiemus vocem Domini Dei nostri,

14. dicentes: Nequaquam, sed ad Terram Aegypti pergemus: ubi non videbimus bellum, & clangorem tubae non audiemus, & famem non sustinebimus: & ibi habitabimus.

15. Propter hoc nunc audite verbum Domini reliquiæ Iuda: Hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Si posueritis faciem vestram ut ingrediamini Aegyptum, & intraveritis ut ibi habitetis:

16. gladius, quem vos formidatis, ibi comprehendet vos in Terra Aegypti: & fames, pro qua estis solliciti, adhærebit vobis in Aegypto, & ibi moriemini.

17. Omnesque viri, qui posuerunt faciem suam ut ingrediantur Aegyptum, ut habitent ibi, morientur gladio, & fame, & peste: nullus de eis remanebit, nec effugiet à facie mali, quod ego asseram super eos.

18. Quia hæc dicit Dominus exercituum, Deus Israël: Sicut conflatus est furor meus, & indignatio mea super habitatores Ierusalem: sic conflabitur indignatio mea super vos, cum ingressi fueritis Aegyptum, & eritis in iusiurandum, & in stuporem, & in maledictum, & in opprobrium: & nequaquam ultra videbitis locum istum.

19. Verbum Domini super vos reliquiæ Iuda: Nolite intrare Aegyptum: scientes scietis quia obtestatus sum vos hodie,

20. quia decepistis animas vestras: vos enim misistis me ad Dominum Deum nostrum dicentes: Ora pro nobis ad Dominum Deum nostrum, & iuxta omnia quaecumque dixerit tibi Dominus Deus noster, sic annuncia nobis, & faciemus.

21. Et annunciavi vobis hodie, & non audistis vocem Domini Dei vestri super universis, pro quibus misit me ad vos.

22. Nunc

* Darurus enim erat Deus Aegyptum Nabuchodonosori ob diuturnam in Tyriis debellandis sibi navatam operam. Ezech. 29. 30. & 31.

22. Nunc ergo scientes scietis quia gladio, & fame, & peste moriemini in loco, ad quem voluistis intrare ut habitaretis ibi.

CAPUT XLIII.

Reliquiæ Iudaorum non audientes Domini præceptum quod referebat Ieremias, proficiuntur unà cum Ieremia & Baruch in Aegyptum: ubi constitutus Ieremias ratiocinatur regem Babylonis vastaturum terram Aegypti cum idollis suis, eique dominaturum.

Eodem ann. 3417.

1. **F**actum est autem, cum compleisset Ieremias loquens ad populum universos sermones Domini Dei eorum, pro quibus miserat eum Dominus Deus eorum ad illos, omnia verba hæc:

2. dixit Azarias filius Oſaiæ, & Iohanann filius Caree, & omnes viri superbi, dicentes ad Ieremiam: Mendacium tu loqueris: non misit te Dominus Deus noster, dicens: Ne ingrediamini Aegyptum ut habitetis illic.

3. Sed Baruch filius Neriae incitat te adversum nos, ut tradat nos in manus Chaldaeorum, ut interficiat nos, & traduci faciat in Babylonem.

4. Et non audivit Iohanann filius Caree, & omnes principes bellatorum, & universus populus vocem Domini ut manerent in Terra Iuda.

5. Sed tollens Iohanann filius Caree, & universi principes bellatorum universos reliquiarum Iuda, qui reversi fuerant de cunctis Gentibus, ad quas fuerant ante dispersi, ut habitarent in Terra Iuda:

6. viros, & mulieres, & parvulos, & filias regis, & omnem animam, quam reliquerat Nabuzardan princeps militiae cum Godolia filio Ahicam, filij Saphan, & Ieremiam prophetam, & Baruch filium Neriae.

7. Et ingressi sunt Terram Aegypti, quia non obedierunt voci Domini: & venerunt usque ad Taphnis.

8. Et factus est sermo Domini ad Ieremiam in Taphnis, dicens:

9. Sume lapides grandes in manu tua, & abscondes eos in crypta, quæ est sub muro latericio in porta domus Pharaonis in Taphnis, cernentibus viris Iudæis:

10. Et dices ad eos: Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israël: Ecce ego mittam, & assumam Nabuchodonosor regem Babylonis servum meum: & ponam thro-

num eius super lapides istos, quos abscondi, & statuet solium suum super eos.

11. Veniensque percutiet Terram Aegypti: quos in mortem, in mortem: & quos in captivitatem, in captivitatem: & quos in gladium, in gladium.

12. Et succendet ignem in delubris deorum Aegypti, & comburet ea, & captivos ducet illos: & amicitur Terram Aegypti, sicut amicitur pastor pallio suo: & egredietur indè in pace.

13. Et conteret statuas domus Solis, quæ sunt in Terra Aegypti: & delubra deorum Aegypti comburet igni.

CAPUT XLIV.

Iudæi in Aegypto reprehensi à Ieremia super idololatria, obſtinatè respondent unà cum multitudine mulierum, se permanenturos in idololatria inveterata: quos Ieremias prædicat universos gladio & fame consumendos, regemque Aegypti tradendum in manus inimicorum suorum, ac terram Aegypti prorsus vastandam.

1. **V**erbum, quod factum est per Ieremiam ad omnes Iudæos, qui habitabant in Terra Aegypti, habitantes in Magdalo, * & in Taphnis †, & in Memphis, & in Terra Phatures, * dicens:

2. Hæc dicit Dominus exercituum Deus Israël: Vos vidistis omne malum istud, quod adduxi super Ierusalem, & super omnes urbes Iuda: & ecce deserta sunt hodie, & non est in eis habitator:

3. Propter malitiam, quam fecerunt ut me ad iracundiam provocarent, & irent ut sacrificarent, & colerent deos alienos, quos nesciebant & illi, & vos, & patres vestri.

4. Et misi ad vos omnes servos meos prophetas de nocte confurgens, mittensque & dicens: Nolite facere verbum abominationis huiuscemodi, quam odivi.

5. Et non audierunt, nec inclinaverunt aurem suam ut converterentur à malis suis, & non sacrificarent diis alienis.

6. Et conflata est indignatio mea & furor meus, & succensa est in civitatibus Iuda, & in plateis Ierusalem: & versa sunt in solitudinem & vastitatem secundum diem hanc.

7. Et nunc hæc dicit Dominus exercituum Deus Israël: Quare vos facitis malum grande hoc contra animas vestras, ut intereat ex vobis vir & mulier, parvulus &

Ttt 3

* Non procul à Sinu Arabico. Exod. 14. 2. † sive Daphnis, Pefusis. * Provincia Aegypti.